Anul III. Nrul 7. Apare în fiecare Joi Budapesta 18. Februarie 1904.

VOINTA POPORULUI

Organul partidei socialdemocrate reorganisate din Ungaria. Foaie pentru poporul muncitor Român.

Abonamentul:
1 an: 4 coroane, ½ an: 2 coroane, ¼ an: 1 coroană. Un numer: 8 filerĭ. Dacă 30 foĭ se vor abonape o singură adresă abonamentul costă: Pe un ¼ de an 60 filerĭ, pe ½ de an 1 cor. 20 filĕrĭ, pe 1 an 2 cor. 40 filerĭ.

Mezőfi Vilmos Redactor prim.
Cĭenady Denes Redactor responsabil.

Aici sĕ se adreseze tot felul de scrisori bani.
Redacția și administrația:
Szabad Szó Budapesta, VII., István-ut 67.
Numerul telefonuluĭ 59—21.

Fraților!

In luna I. Februarie sĕ vor implini multe abonamente. Vĕ rugăm decĭ, ca să reinnoițĭ abonamentele incetate și să strîngețĭ abonențĭ noĭ. In lupta de aproape avem lipsă de nouĭ și nouĭ luptașĭ, dacă vrem, ca să învingă poporul. Nu-ĭ frate adeverat acela, care părăsesce steagul roșu chĭar atuncĭ, când ar trebui să lupte pentru el.

Prețul abonamentuluĭ și acum numaĭ,
1 coroana pe 3 lunĭ.
2 coroana pe 6 lunĭ.
4 coroana pe un an întreg.

Dar dacă se abonează barem 10, atuncĭ un esemplar coastă numaĭ 60 de filerĭ pe 3 lunĭ.

Fraților. Luptașilor sporițĭ numĕrul abonenților, ca partida noastră să fiă tare, și ca să se respândească ideea, lumina. Arĕtațĭ, că cât maĭ mult ne prigonesc, cu atât maĭ bine, cu insuflețire de douĕ-orĭ așa de mare luptațĭ voĭ.

Comitetul partideĭ.

Fraților!

Biletele de votasire poate să-l subscric fie-care om în vîrsta mai mare de 20 de anĭ. Indată ce-s pline cu subscrierĭ să-le, trimitețĭ îndată secretariatuluĭ partideĭ (Adresa: Szabad Szó, Budapest, VII., István-ut 67. sz.) care, dacă cerețĭ, va trimite noue bilete de votisare. Aceĭa, carĭ din întêmplare n'ar fi căpĕtat bilete de votosira, să ne scrie numaĭ. Fraților! Cu zel neobositor strîngețĭ subscrierile. Un milion de subscrierĭ trebue să strîngem, ca să putem dovedi domnilor marĭ și deputaților:

Nu de nimicurĭ, nu de sfărmăturĭ are lipsă poporul Român, ci de dreptul de alegare egal, secret.

Sus la munca măreață!

Comitetul partideĭ.

Vizitare.

In Budapesta in strada Kossuth Lajos sĕ află «Casina Națională.» Casina acésta însă nu-ĭ nicĭ a națiuneĭ, nicĭ a poporuluĭ, ci a domnilor marĭ. Acolo mănâncă și beau »patrioțiĭ« baronĭ, grofĭ și prințĭ. Acolo curge vinul spumegător, și merg miile pe masa de jucat. Acolo s'întêmplat că un domn mare într'o noapte a pĭerdut maĭ o jumĕtate de milion. Și s'a sculat cu voarbele. „M a ĭ a m d e s t u l." Dar să nu vorbim despre aceste. Ci să vorbim despre aceĭa, că domniĭ aceștĭa marĭ s'au urît de vinul spumĕgător, de fel și fel de fripturĭ, de cărțĭ, de voarbele goale despre muerĭ, caĭ și cânĭ și aŭ poftit ceva nou, ceva petrecere maĭ iritătoare.

Și domnul ficăpitan a poliției din Budapesta, domnul Bela Rudnay, ca să poată îmbucura amiciĭ, tovăreșiĭ seĭ, ĭ a chĭămat la o țirută de **razzĭă.** Dar ce-ĭ razzia?

Și in Budapesta, ca în fie-care oraș maĭ mare cu miile sĕ află oamenĭ, sĕracĭ și miserĭ, pe carĭ soartea amră și împrejurările rele ĭ-aŭ stricat. Aceștĭa sĕrmanĭ îșĭ cearcă sara adăpost sau in cutare poartă, sau intre grindele cutăreĭ casă sau maĭ vĕrtos ĭarna in șanțurile calde a moarelor sau dacă au câte-va crucerĭ cu 20—30 de tovăreșĭ in cutare chilia murdară și spurcată. Aceste localurĭ apoĭ noaptea cearcă oameniĭ polițieĭ pe neasteptate, că da dacă aflá între eĭ ceva lotru sau omorîtor.

Acésta muncă oameniĭ polițieĭ o numesc razziă.

La o astfel de razziă a invitat dară ficăpitanul Budapesteĭ in zilele trecute domniĭ Casineĭ Naționale. Și ceĭa, bucuros au primit invitaĭe. Cum să nu! De astfel de petrecere nu tot-dauna sĕ dă ocasiune. Carĭ sĕracia și mizeria numaĭ din veste o cunose, carĭ nicĭ când nu lucră, ca să aĭbă pâne, casă, cărora gata îĭ dă tot **«țĕranul spurcat,»** cum zice Bokanyi și **cismașul nerod** cum a spus contele George Károlyi nu de mult in casa țĕriĭ, aceĭa de bună samă primesc o astfel de petrecere, să vadă chinurile mizerieĭ. Heĭ frumos, dulce e să vezĭ rușinea nenorociților, confuziunea lor, fața-ĭ palidă, in haina lor zdrențoasă, care abĭa acopere trupul lor slăbit și in urmă da dacă sĕ află și o muerea frumoasă intre eĭ, intre exilatiĭ mizerieĭ.

Acésta desfătare a câștigat pentru amiciĭ seĭ, pentru tovăreșiĭ seĭ domnul Rudnay. Aŭ visitat locuințele mizerieĭ și uniĭ spun, că domniĭ grofi dimineața dând mână cu Rudnay aŭ spus:

Așa încă nu ne-am petrecut. Servus, frate!

Și aŭ grăbit acasă in palatele lor, ca in paturile lor moale și pline cu mătasa să odihnească după »truda« noptiĭ. Iar sara contiună acolo, unde aŭ lăsat: in Casina Națională.

Fapt reŭ a fost acesta. Fără de inimă, crudă și murdară petrecere e aceea, să te desfătezĭ in chinurile, zdrențele oamenilor sĕracĭ, prigonițĭ. Și că sĕ află un ficăpitan, care dă ocasiune pe o astfel de petrecere, e dovadă pe lângă aceea, că trăim intr'o societate de clase, in care ceĭ zece miĭ din sus nu cunosc o menire maĭ măreață, carĭ dacă vreau să se petreacă, apoĭ se petrec și in mizeriă. Dar tot acel ficăpitan bagă in temniță, îĭ opresce din capitală pe socialdemocrațĭ, pe aceĭ bărbațĭ, carĭ lucră spre restirnirea rîndulu de azĭ.

Și domnul Rudnay din punctul seu de vedere are drept, dacă prigonesce socialdemocrațiĭ, carĭ luptă in contra mizerieĭ; cu ce va face plăcere tovăreșilor seĭ, dacă n'ar fi miseria.

Dar domnilor din Casina Națională, ertațĭ-nŭ intrebarea acésta modestă:

Oare ce-ar fi, dacă pe D-Voastre v'ar visita mizeria? Oare ce-ar fi, dacă odată, pe neasteptate ar face visită mizeria in Casina voastra Națională, frumoasă, plină cu tapete, carĭ coastă miĭ și miĭ de coroane, plină cu vin spumĕgător și altele.

Oare ar merge atuncĭ la voĭ **»țĕraniĭ spurcațĭ și cismașiĭ nerozĭ** și ceĭalalțĭ, carĭ toțĭ, toțĭ lucră, asudă, jertfesc viață, sânge, ca voĭ să trăițĭ in pace, in siguranță, negrijire, bunăstare? Ce-ar fi, dacă **bichĭeriĭ fără de țară,** a căror viață

De prin inchisoare.

Vom vorbi de închisoare și nu de închis, nu de un culpabil, ci de un supliciŭ.

Cunosc inchisoare, cu numele M a z a s.

Nu e mult, de cînd am fost arestat, împreună cu cițĭ va amicĭ aĭ meĭ. Și nicĭ unul dintre noĭ n'a fost vinovat. Un biet băetan ne denunțase ca complicĭ nu știŭ căreĭ conspirațiĭ și așa am fost dușĭ la închisoare. Cercetând faptul, judele instructor recunoscu că acuzatorul nostru nu era de cît un smintit.

Incă de cînd umbla la școală avea atacurĭ de epilepsie și delier; adesea l'am ajutat și îngrijit în accesele luĭ, căcĭ îĭ eram colegĭ; el însu și mărturisi, apoĭ, nebunia sa, și furăm eliberațĭ. Dar petrecuserăm în închisoare câte va săptămînĭ, și auzind acum vorbindu-se despre închisoare și în.hisĭ, îmĭ revenirà în minte câte va din sensațiile ce le avuĭ în celulă și între zidurile sălilor de preumblare..

Ce lungĭ maĭ păreaŭ zilele!

La șase dimineața sună clopotul desteptîndu-ne din toiul somnuluĭ. Visam tot de'una că eram liberațĭ, și ne deșteptam tot între cele patru ziduri de piatră!

N'aveam tîmp de pierdut cu tînguiala, trebuia să strîngem patul.

Afurisitul de pat! Nicĭ nu știam cum să încep; nicĭ odată nu strîngeam țolurile așa cum i-ar fi plăcut luĭ Solomon, (gardianul secțieĭ a treia) și'mĭ atrăgeam, prin asta, observațiile cele maĭ umilitoare și înjurăturile cele maĭ aspre.

Cu nimic alta nu mĕ împăcam de cât numaĭ cu mătuiatul.

Acesta doară era momentul cel maĭ plăcut din zi. Se auziaŭ pașiĭ păzitoruluĭ, strigătele gardienilor și clic-clac-urile cheilor, ce încuiaŭ și descuiaŭ. Orĭ-ce sgomot, în aceasta tăcere, te interesa. Când cine-va s'apropia de celula mea, eram emoționat ca și'n așteptarea uneĭ vizite și m'aruncam spre tablița pe care mâna gardianuluĭ o așeza pe policioara de lemn cum te aruncĭ în brațele unuĭ prieten.

Pe aceasta tăbliță era un ulcior mic de lut, umplut cu vin și acoperit c'o bucată de pâne albă: deținuțiĭ politicĭ aŭ dreptul la pâne și vin.

Rupeam pânea în feliuțe lunguiețe și le muiam în vin pe care'l sorbeam cu lăcomie; Timpul trecea: îmĭ ștergeam gura, scuturam fărămiturile și ĭ dadeam o măturătură.

După asta, luam pomada și'mĭ faceam frizura. Nicĭ-odată n'am fost atât de bine pieptănat și nicĭ-odată n'aveam cravata așa de bine așezată, ca atuncĭ. Căutam într'una vre-o greșală tot-déua nemulțumit de cărarea-mĭ și nicĭ odată mulțumit de cravată. Așa mĭ trecea vremea pâna la nouă ceasurĭ.

La aceasta oră, după cât îmĭ amintesc, aveam de îndeplinit o datorie: să pun strachina pe polița ușiĭ și să astept ca s'o primesc îndărăt plină cu supă.

De'ndată ce-o reprimeam, am prânzit; după prânz, aveam de așteptat până la treĭ pentru a avea o nouă emoție, deșĭ cunoscută, anume: de a pune din noŭ strachina pe poliță și de-a o primi iară plin.

numaĭ din gând, sěrăcia, mizeria stă, dacă eĭ in ochĭ cu schinteĭa resbunăriĭ, in mână cu steagul roșu, pe buze cu strigătul ideeĭ sfânte a socialdemocrațieĭ ar merge la voĭ, să vě dee și eĭ visită cuviincĭoasă.

Ce-ar fi oare atuncĭ?

Gândît-ațĭ la aceste, domnilor?

Cu greŭ, Pentru că vě sîmțițĭ în siguranță mare și vě încredețĭ în baĭonete, tunurĭ, cătanĭ și miile gendarmilor.

Da dacă cătanile gendarmiĭ și ceĭalalțĭ jertfe imbrăcațĭ in hainele statuluĭ ar gândi alt-ceva? Spre esemplu ar gàndi, că și eĭ numaĭ „ț ě r a n ĭ s p u r c a ț ĭ ș i c i s m a ș ĭ n e r o z ĭ“ sunt și zeu, zeu și ar potea da înapoĭ visita.

Și că până acum nu aŭ dat înapoĭ avețĭ să-o mulțămițĭ partideĭ socială-democrată reorganisată, care învață milioanele asupriților spre organisare pacĭnică, muncă luminătoare și spre desprețuirea forțeĭ.

Rěsbunare.

A sosit iarna. Pe cale vezĭ un om sěrman, un »vandroc sěrac.« Vîntul bate neaua in ochiĭ sěrmanuluĭ. E ger! Câmpul e pustiu și-ĭ frig, tare frig. Sěrăcia s'îmbrățosează cu frigul.

Și oh, câte miĭ se află, carĭ peste intreaga primăvara și vara s'au trudit, muncit și totușĭ n'au căpětat resplata cuvenită a munciĭ lor. Numaĭ gândul omorîtor, foametea, și frigul ĭerneĭ-i s'a dat. Mulțĭ, foarte mulțĭ sunt, carĭ cu stomac gol umblă din uliță in uliță. Tată, mamă și copiĭ sufěr de foame și de frig. Lipsă, miseriă, foamete pretutindenĭ.

Pretutindenĭ? Nu, numaĭ in căsuțele sěracilor. Oh nu in tot locu se mănâncă pită neagră, nu e frig in tot locu. Voĭ, fiĭ noroculuĭ acolo sus in palate zidite de brațele muncitorilor, voĭ n'avețĭ lipsă de nimica. Avețĭ banĭ, avețĭ putere, avețĭ libertate și palate. Vě scăidațĭ in bunăstare, foametea nu o cunoascețĭ. Viața voastră e fără de gândurile asupritoare ale viețiĭ. In pompă și splendoare trăițĭ și gustați din bunurile viețiĭ. Ghiață, teatru, petrecere, tot binele și plăcut e numaĭ pentru voĭ. Iar dacă veațĭ îmbětrânit ve retragețĭ cu lauda meritelor și cu decorațiunĭ cu medaliĭ pe pĭept.

Alta e însă soartea sěraculuĭ: Lipsă, foame, durere și deși sunt maĭ mulțĭ, totușĭ numaĭ atâta capěta pentru munca lor grea, că nu pĭer de foame și-șĭ pot lua locuință, cvartir pe podina (podlașul) cutăruĭ palat, sau într'o colibă spartă și murdară, ce domnul nicĭ de grajd n'ar folosi.

Dar și in colibele aceste sěrăcăcĭose trebue să vě gândițĭ despre strămutarea sorțiĭ voastre. Trebue să dațĭ mână cu ceĭalalțĭ sěracĭ și cu o inimă, cu un suflet să ve luptațĭ in pace pentru un viitor maĭ bun.

Dar totușĭ voĭ, carĭ v'ațĭ strîns sub steagul roșu și luptațĭ pentru drept, dreptate și pâne, nu sîmțițĭ într'atâta chinurile, suferînțele erneĭ, ca și aceĭa, carĭ încă nu s'aŭ alăturat de noĭ și nu cunosc dreptățitele in spre departe luminătoare a socialdemocrațieĭ. Pentru voĭ, fraților, ĭarna nu e isvorul tuturor relelor, pentru-că avețĭ in mână o sabiă ascuțită, avețĭ bucĭumurĭ. cu carĭ putețĭ destepta miĭ și sute de miĭ din somnul lor de moarte și putețĭ, scițĭ respàndi intre eĭ ideile mărețe a socialdemocrațieĭ. Acésta din urmă, **e rěsbunarea nobilă,** aceste sunt armele, cu care ne putem resbuna, cu care putem strămuta, restîrni rîndul de azĭ jefuitor.

Și acésta e datorința noastră cea maĭ mare, ce trebue să o facem. Pentru-că rîndul de azĭ social a făcut, ca oameniĭ să străĭască in dușmănie, ca asupritul cu asupritorul să stee în față, acest rînd social e acela, care alor zece miĭ tot, milioanelor și milioanelor însă nimic nu le dă. Să fiă rěsbunarea noastră n o b i l ă, care nu isvoresce din ură și **nu sfărimă, nimicesce** fără de scop hotărit, ci intru-ce restîrnim rîndul de azĭ, de punem fundamentul unuĭ viitor maĭ bun, maĭ frumos. Nu voim noĭ să sfărimăm, să nimicim, să pustiim, ci să **zidim** un rînd nou social, in care fie-care, cine lucră și va lucra să capete resplata sa meritată și in care să n'aĭbă loc aceĭa, carĭ trăesc din munca și sudoarea altora, carĭ apasă muncitoriĭ. Nu va fi domn și slugă, c i v o r f i o a m e n ĭ c u d r e p t ș i d a t o r i n ț e e g a l e.

Sus dar la rěsbunarea nobilă, sus fraților la luptă. Agitațĭ, să nu luațĭ in samă timp și osteneală, pentru-că cu cât maĭ mare e taběra partideĭ socială democrată reorganisată, cu cât maĭ mulțĭ luptă sub steagul roșu, cu atât maĭ frumoasă e lupta noastră și cu atât maĭ frumos, maĭ bun va fi viitorul.

Sus la lupta pacĭnică!

Pămênt mic — pămênt mare sau a cuĭ e dauna și a cuĭ folosul.

Tot spun și vestesc ceĭ cu minte și carĭ věd înainte, că averea mică piere, ĭar cea mare se maĭ măresce, Dar uniĭ țěranĭ lasă să treacă cuvîntul pe lăngă urechiă. Numaĭ când și in curtea lor sună doba, numaĭ atuncĭ recunoasce, că haĭ drept aŭ socialdemocrațiĭ de partida reorganisată, carĭ aŭ însuflețit pe organisare, căcĭ de altcum piere.

Dar el, până-ce a maĭ avut încă ceva, tot numaĭ aceea a spus:

— N u v a f i d i n a c e e a n i m i c a, n'a j u n g e n i c ĭ o c ĭ a p ă d e j a r a t ă.

Atât a vorbit, atât a vorbit, până-ce intr' adever **nu ĭ-a rěmas nimica.**

Dar nu numaĭ noĭ de partida socială-democrată vedem perirea țěranilor și imbogățirea celor cu pămênturĭ marĭ, dar mulțĭ și dintre domnĭ, dar numaĭ puținĭ spun aceste și țěranilor. Unu altu totușĭ maĭ spune ceva. Așa in foaia „Magyar Közérdek“ un domn prea învěțat scrie următoarele:

In chestinuile aceste cu atàt maĭ mult avem lipsă de desluцirĭ lămuritoare, pentru-că starea țěranilor din zi in zi devine tot maĭ grea ĭar venitul neasigurat. Povările, cările statuluĭ, comuneĭ și bisericeĭ, și spesele pentru traĭu tot și tot ĭaŭ pămêntul de sub picĭoarele cător-va. Statul nu-ĭ ajută, inprumut nu capětă banĭ, venitul pămêntuluĭ tot scade și dacă privim cu atențiune strămutările averilor micĭ, cu durere esperiăm, vedem, că averea mică nu trece din mână unuĭ țěran, în mână celuĭalalt, ci maĭ cu samă ajung in mâna unor oamenĭ, carĭ o cumpěră spre intregirea pămênturilor lor, sau carĭ de odată cumpěră averea maĭ multora.

De zecĭ și zecĭ de anĭ strigăm, ca statul să-ĭ apere posesoriĭ micĭ. Inainte de toate ar fi de lipsă, ca să se reguleze darea de pămênt. Părăgrafurile legriĭ din anul 1875 nu ajung deja maĭ nimica. Darea pe basa venituluĭ luat dupa mărimea de holde a pămêntuluĭ — luând in vedere, că pămêntul și maĭ ales a posesoruluĭ mic e plin cu datoriĭ, e lucru nedrept cu totuluĭ, că țěranul, care trăesce după munca sa grea să poarte tot acele povărĭ, ca domnul alor miĭ de holde, cine in bunăstare, fără de grijă și gând capětă venitul mare. Cu atât maĭ mare nedreptate e acesta, cacĭ darea și venitul pămêntuluĭ mic se poate stabili până la ultimul filer, dar că venitul pămênturilor marĭ unde, pe că scop merge, nu scim și pentru-aceste venitul domiinilor marĭ nu face parte din averea națiuneĭ. Precum se scie datoriile averilor micĭ din zi in zi cresc, din ce apoĭ putem vedea, ca milioanele depuse, că venitul pămêntuluĭ nu ajung in mână proprietarilor micĭ, ci in mână proprietarilor marĭ. Iar crisa mare, ce domnesce in intreaga țară dovedesce afirmarea nostră de maĭ sus, că venitul pămênturilor marĭ ajung in mână străinilor, merge in alta țară, pentru-că nu simțim efectul sumeĭ acesteĭa mare nicĭ pe terenul industrieĭ, nicĭ pe terenul comerciuluĭ.

Așa scrie un om învěțat, când crede, că nu l vor aude proprietariĭ micĭ, ci numaĭ domniĭ marĭ și aceĭa apoĭ vor face ceva, ca să strămute soartea amară a țěranilor spre binele lor.

Numaĭ că poțĭ vorbi, poțĭ vorbi, nime nu te aude.

Proprietariĭ marĭ sunt surzĭ pe aceea urechĭă, in care vorbesc despre soartea amară a țěranilor. Nu ajută azĭ țěraniĭ, proprietariĭ micĭ nime. numaĭ eĭ însișĭ pot ajuta. Iar modul e organisarea socialdemocrață, lumina rea socialdemocrată și pe timpul alegerilor aceea, ca fie-care să-șĭ dee votul pe candidat de partida socială democrată.

TRIBUNA POPORULUI.

Pace fraților! Cu acest cuvint: „Pace“ să vě întăriți credința in partidul social-democrat, in dreptățiele luĭ Cristos . . .

Față de autorități, să vě purtați în pace — sa nu deschideți cale, prin nesupunerĭ — jandarmilor să folosească asupra poporuluĭ sulița-baioneta și pușca. Dar pentru aceĭa încuiațĭ în inimele voastre, vecĭnic — vecĭnic, ideea desrobireĭ — Socialdemocrația și partida rcorganisată.

Ce maĭ era de făcut?

Să citesc? — Dar asta merge o săptămînă, doue, o lună, pe urmă oboseștĭ!

Nicĭ chiar a scrie nu potĭ.

Arătați-mĭ un singur deținut celular care să fi făcut o operă în celula sa. Nu maĭ poțĭ vorbi de natură și oamenĭ de 'ndată ce eștĭ departe de dînșiĭ.

Gîndul maĭ lucrează încă, dar nu maĭ e capace. Te claponeștĭ în captivitate.

„Creerul, în gol, se ramolește și amortește“! Și plictiseală în care te înămoleștĭ ca un naufragiat in glod, înghițind și vărsînd fără încetare din mlaștina groasă și grețoasă a plictiseleĭ.

Și dacă maĭ citeștĭ ceva, e doară pentru a-țĭ ocupa ochiĭ: și, de scriĭ, e pentru a-țĭ exercita mâna.

Fericițĭ ceĭ ce remân desperațĭ! desperarea te maĭ susține încă, dar nicĭ ea nu rezistă și sfîrșește prin nebunie, dacă nu se preface intr'o resignare dobitocească in care gîndul se retrage, așa cum s'ar pitula un câne intr'un colț!

Temnița evuluĭ mediu, intunecoasă, umedă rece și plină de gusganĭ, era maĭ puțin grozavă. De acolo, cel puțin puteaĭ să scapĭ; maĭ patrundea prin întunecime o rază de lumină, — puteaĭ să mișțĭ piatra, să spargĭ zidul, să'ncercĭ fuga!

Dar la Mazas, cine s'ar fi gândit la una ca asta? Print'o gaură mică de grosimea unuĭ deget se putea vedea, la fie ce moment, ce face închisul în celulă: de doarme orĭ bea, de ride orĭ plînge.... și nu e chin maĭ mare ca această supraveghere ascunsă și mută care nu te slăbește de loc și care poate raporta regulamentuluĭ copilăriile și furiile tale.

Deviĭ copilăros, începĭ să facĭ șolticăriĭ de bună voe, pentru ca să-țĭ freacă maĭ iute timpul, pentru a sugruma plictisela din această cușă!

Cine n'a numěrat și resnuměrat, facênd și socotelĭ, cărămizile pardoseleĭ! Intrebațĭ pe ceĭ maĭ seriosĭ dacă n'aŭ jucat șodronul, sărind intr'un picĭor, ca să se distragă!

Inventasem un joc cu nucĭ; mě furam, mě cișțigam, și când me săturam și deinșelat și de cișțigat treceam mereŭ nucile prin gaura unuĭ mîner de la fereastră.... Frumoasă ocupație, nu-ĭ așa, și cu folos pentru omenire?

E adevărat că ne duceam și prin sala de preumblare. Ingrozitoare sală! Mă făcea să tremur de frică.

In primă zi de închisoare, auziĭ de-odată niște loviturĭ ca de curea și strîgătele gardienilor:

— „Heĭ, maĭ iute! Gaston, ușa cea mică!“

Trăgěnd că urechia, mi se păru că un arestat se sbătea între loviturile de curea, ale gardienilor; și m'am jurat să mor de cât să mě las așa călcat în picioare ca un laș. M'am înșelat raŭ, raŭ de tot, luind sgomotul de pașĭ drept loviturĭ de biciŭ: celula mea era în capătul închisoreĭ de sus și arestanțiĭ tropăiaŭ, coborînd scara. Gardieniĭ iĭ îndemnaŭ să se grăbească: »Heĭ, Gaston. maĭ iute!“

Va urma.

O confișcare nouă. Iară confișcare. Scie dumnezeu și domnul prefect pentru ce! Destul atâta, că numĕrul 3. a Voinței Poporului, din 21 januarie a fost confiscat, adeca ar fi fost confișcat. Căcĭ cam târziu s'aŭ trezit. Frațiĭ nostri deja in 22 januarie aŭ luat la mână foaĭa și acum e deja 12 februarie.

Pentru-ce aŭ confișcat acum numaĭ foaia din 21 januarie, nu scim. Poate că domnul prefect numaĭ acum a avut vreme să cetească acelea șirurĭ ingrozitoare. Sau scie dumnezeu ce, destul că lucrul s'a intêmplat spre lauda mare a libertățiĭ de presă.

Respunsul vostru, fraților să fiă și maĭ departe organisarea pacĭnică și orĭ-ce să facă eĭ, voĭ inaintațĭ numaĭ pe calea dreptățiĭ. Stringețĭ ve cu atât maĭ bine sub steagul socialdemocrațieĭ — Voința Poporuluĭ — căcĭ numaĭ așa putețĭ ajunge un viitor maĭ bun.

Au jertfit pentru ajutorarea partideĭ: Organul din Vêres —.84. organul din Kunhegyes spre scopurĭ de alegere 5. Pentru secretariatul partideĭ 2·— Surim B.-Csaba 1.— Körmendi Budapest 40. Organul din Bélfenyér spre scopurĭ de alegere 2. Berta Hatvan 1.60, organul din Kis-Körö 3, pentru secretariat 3. Organul din Timisoara spre scopurĭ de alegere 6, organul din Olcsa 6, Moga, Fórró-Szeg 4, Sáfár, pusta din Kohér 1, Benes 20, Cs. Emeric 10, organul din Taucz 2.80, organul din Kisujszállás spre scopurĭ de alegere 5, John Moner, Londra 4.15.—

Starea. In casa țeriĭ nu sĕ țin ședinte. Deputațiĭ va să zică ceĭ din delegația au călĕtorit la Wien a să ĭee parte la ședintele delegațieĭ. Ce sĕ petrec in Wienna, nu ne interescază maĭ de aproape. Treaba domnilor.

Industrieșiĭ și America. Ministrul de interne din Austria a dat de scire tuturor municipiilor, că emigrarea in America din nord ce privesce industrieșiĭ nu e inbărbătoare și proabil așa va fi peste anul intreg. In maĭ multe fabrice nu lucră și emigrantul chĭar pentru aceste cu greu capătă de lucru — dacă capĕtă. Foarte mulțĭ lucrașĭ n'au muncă lunĭ intregĭ și astfel sunt constrinșĭ să reintoarcă in țara lor vechiă. Numĕrul acelora, carĭ se reintorc e așa de mare, că pe năile, ce vin in Európa, fie-care loc e deja ocupat. Dela 1 octombrie până in 10 novembrie s'au reintors 27 miĭ de înșĭ, până când în anul premĕrgetor s'aŭ reintors numaĭ 13 miĭ. Sĕracilor de emigranțĭ. Din necaz ajung in necaz maĭ mare. Dacă in America n'aŭ avut destulă pâne, in Ungaria fericită pot peri de foame.

Papa a spus. Nu de mult aŭ umblat nisce peregrinĭ la papa in Roma. A fost vorbă și despre socialdemocrația și papa a spus următoarele:

In zilele de azĭ tot numaĭ despre dreptate și nu despre ĭubirea crestinească vorbesc oamenii. In loc de aceĭa, ca să ciară dreptate, pretind drepturĭ și ce e maĭ mult mĕrg pân intr'acolo, că atacă dreptul de avere dat de dumnezeu.

Zeu, zeu place sau nu place papiĭ din Roma: da oameniĭ asuprițĭ pretind deja drepturĭ. Pentru-ce? Pentru că vĕd și sciu, că peste sute de anĭ tot aŭ cerut, s'au rugat și n'au căpĕtat nimica. «Iubirea creștinească» ar fi foarte frumoasă, dacă o ar ținea, dar nicĭ popiĭ nu o țin, carĭ maĭ bine predică: e lucru natural dară, că poporul muncitor acum deja nu numaĭ promisiunĭ și vorbirĭ sfânte cu voarbe goale, ci vrea să aĭbă dreptul seu.

O cină 22 de miĭ coroane. Mare petrecere a fost in 31 januarie in palatul prim̃inisterial din Buda. Stefan Tisza a ospĕtat toțĭ aceĭa, carĭ au rang, titlu, pământ mare și banĭ. Una mie și cincĭ sute au fost invitațĭ și una mie de înșĭ aŭ fost de față. Cina unuĭ om — fripturĭ și vin spumĕgător a costat 22 coroane. Cina alor miĭ de oamenĭ dară 22 de miĭ coroane. O cina 22 de miĭ coroane! Miĭ și miĭ n'au ce mânca in țara noastră fericită, și primministrul țeriĭ cheltuesce intr'o singură sară 22 de miĭ coroane. Oare nu din baniĭ țeriĭ aceștiĭa sĕracă?

Aceea nicĭ nu trebue să spunem, că domniĭ și damele bine s'aŭ petrecut și incepĕnd de Francisc Kossuth intreaga opoșițiune era acolo, ca să bea din vinul și să mănânce din fripturile luĭ Tisza.

Oh! Sfânta socialdemocrația, cât maĭ întârziĭ.

Cine mințesce maĭ bine. S'aŭ jucat intr'o sară. Cincĭ aur premiu au vrut să dee aceluĭa, cine va mințĭ maĭ bine.

Oameniĭ luptaŭ.

— Sum milioner! — incepu Petru, săracul. Au ris.

— Iubesc pe oameniĭ, zisĕ usurașul. Au ris.

— Legea e dreaptă, spuse un advocat Numaĭ risĕt.

— Cu munca am căștigat averea mea, zise mi ionerul.

Și el a dobândit cele cincĭ aurĭ.

Mărturia luĭ Lendl Adolf. Mare tulburare au făcut foile civile in sĕptĕmână trecută. Arde țara, se rescoală socialiștiĭ. Noĭ carĭ numaĭ cu arme pacĭnice luptăm și numaĭ sĕmĕnța lupteĭ pacĭnice sĕmĕnăm in inimele asupriților, am ris numaĭ. Despre meritul lucruluĭ acum Lendl Adolf, deputat dietal, a scris doue articole in foaĭa «Magyarország.» După părerea luĭ »rescoală« n'a fost, ci poporul in maĭ multe locurĭ a pretins depărtarea notarilor, carĭ precum cu toțiĭ scim, in unele locurĭ vaĭ reu tractează oameniĭ ceĭ sĕracĭ. După multe voarbe sĕ pomenesce domnul deputat și despre socialiștĭ, carĭ cum eĭ zice samĕnă sĕmĕnța lumineĭ. Din articolele luĭ Lendl au să invețe domniĭ. Invĕța-or, sau ba, nu scim.

Să ne pregătim!

Primministrul Stefan Tisza a declarat că in luna Martie vor fi alegerĭ de deputațĭ. Fraților! Sus la muncă. Umblațĭ prin satele vecine, respândițĭ, sĕmĕnațĭ sĕmĕnța dreptățiĭ ca, dacă va veni ziua alegeriĭ, pe socialdemocrat de partida reorgenisată să-și dee votul alĕgĕtoriĭ.

Epistoale

Nicĭ acum? Acĕsta este întrebarea noastră tot deauna, când vedem căcĭ tot maĭ mulțĭ martirĭ cad jerfă pentru sfânta »libertate«. Iar când vedem, căcĭ tot întruna continuă aceste prigonirĭ — ne întrebăm: «Nicĭ acum nu a fost destul.« . . .

Nu este un numĕr a foaeĭ noastre, întru care nu trebue să ne ocupăm cu prigonirele, cu pedepsirele pentru drepturile cu carĭ ne'am născut. In zilele acestea trecute, pe fratele M. Pavel din Felmeneș, fibirĕul din Ternova la pedepsit la 7 zile de robie. Seapte zile trebue acum să rabde foame copilașiĭ luĭ . . . Seapte zile, pentru dreptate ĭa răpit legea ordurilor de acum din viață, șeapte zile nu poate să sĕ bucure de lumina zileĭ . . . Dar și pentru aceea nainte! . . . Iar gura noastă rĕsune — »Nicĭ acum nu a fost destul?«

Din Aciuța. Primim următoarea epistoală? Precum Christos a fost asuprit și prigonit, așa dușmaniĭ poporuluĭ caută pre apostoliĭ dreptățeĭ și pe ceĭ ce iĭ urmăresc, să'ĭ prigonească. Nu mult timp ne desparte, decând jandarmi cu puterea armeĭ in ziua de bobotează au scos din biserică pe doĭ frațĭ, pre doĭ nefericițĭ și i-au tras înaintea judecătorieĭ. Se vede, a venit vremea de apoi!

Din Cociuba. Următoarea epistoală primim:

Deodată cu sosirea ĭerneĭ, a deschis ușa noastă și suferința și lipsa. Copiĭ ne plâng de foame — sunt goĭ și cu vaĭ de eĭ — flămânzĭ . . . Neamu tînguĭ, căcĭ birul e mare, dar zicem în conștiința noastă, căcĭ sunt de națiune streină și totuși nu are să ne auză, celor ce le dăm bir. — și după cum ne aŭ învățat cărturariĭ nostri, ziceau căcĭ sunt dușmanĭ poporuluĭ român. Dar însă, tocmaĭ dintrĕ ceĭ cu gură mare a arătat iubirea sa față de un biet serman ce zace pe pat bolnav, preotul din comuna noastă.

Trăeşte în comuna noastă, un om serman cu cincĭ copiĭ și e bolnav, cu numele Onye T. și neputind plăti birul popiĭ, a mers preotul la el și ia luat din gura copiilor și cea maĭ ultimă bucată de pâne. Așa nefericitul bolnav, rămasă bolnav — și ceĭ maĭ mulțĭ fără nicĭ o bucată de pâne . . . vedețĭ cetitorilor! Nu ceĭ de națiunĭ străine sunt dușmaniĭ românuluĭ, ci aceea, căror nu le place lucrul; sunt de aceĭa între românĭ, nemțĭ, ungurĭ și altele. Pentru-că cine știe puțină carte caută să prostească pe ceĭ lipsțĭ. Insă a resărit soarele dreptățeĭ, soarele mântuireĭ — social democrația; care deopotrivă adună națiunile lumeĭ sub steagul, pe care este scris: „Nicĭ slugă, nicĭ stăpên să nu fiă, de-o potrivă să fim cu toțĭ.“

Pășițĭ dar românilor cu toțiĭ în tabĕra dreptățeĭ!

Din Cociuba, următoarea epistoală primim:

Fraților! Până, în ziua de azĭ am suferit bătăĭ, chinurĭ și suferință. — Dar precum valurile măriĭ, sĕ prĕ rnește cuvinturile natureĭ așa omenirea s'a pornit cu ideile socialiste, sub cuvîntul „Piară trîntoriĭ! Trăiască munca! . . . Acestea cuvinte ne a lovit urechile noaste, urechile unor suferinzi — cărĭ pân acum am durmit somn de moarte. — Pornindu-ne dar și noĭ cu popoarele lumeĭ, urgia de asuprire, și tiăniele de acum, ce ecsistă între om și om — ne-a făcut să le cunoastem.

Dabia sunt câteva zile, de când sa lățit poporuluĭ vestea, căcĭ guvernul a dat ordin, căcĭ toate comunele trebue ocupate de soldați. No . . . și acestea sunt vorbe băbeștĭ. Cine poate presupune așa ceva despre canțelarul Bismarch? (aceasta este acel canțelar, care a zis în țiara nemțască, căcĭ va nimicĭ-tot ce este socialist și frații de acolo ĭ-aŭ respuns cu o glorioasă învingere. Adecă 81 de deputațĭ aŭ trimis în casa țereĭ din țara nemțască.)

Și pentru aceĭa fraților! lasă pocnească de necaz tot ce este dușman poporuluĭ. Iar din resputerĭ vĕ organisațĭ! în pace și lin'ște. Chiar de ar fi greu pămêntul de soldațĭ. Putețĭ fi bucuroși, căcĭ prin organizarea in pace, poțĭ să-l lămurești — fiind în apropierea ta, spre ĭubire — pe acel nefericit care e silit să invețe cum să omoară oameniĭ. Porniți-vĕ dar cu mic și mare in tabe a dreptățeĭ! Nainte!

PERDUT . . .

In scurt timp s'a scuturat, dintre vețiunile pământești cincĭ luptătorĭ, cincĭ martirĭ a suferințeĭ . . . în comuna Mânereŭ.

Duma Ioan, Lucsa Teodor, Duma Partenie, Pantea Pentru și Bătrina Nicolae. Aceștĭ cincĭ aŭ fost pân'la moarte credincioșiĭ ideeĭ lor, din a lor mână, din a lor inimă numaĭ moartea a putut să smulgă dorul de-a lupta pentru desrobirea poporuluĭ și pentru un vi tor maĭ fericit.

Fie le țărina ușoară, memoria bine cuvintată . . .

CRONICA.

Jăfuire! Jn Boroș-Sebeșiu, luna trecută în 23 noaptea au jăfuit făptuitorĭ necunoscuțĭ cassa vertheim iară a săracilor și au dus'o cu totul. Până acum nu s'a aflat urma lor. Sĕ zice că numaĭ 60 fl. au fost in ea,

Sêrbi fugarĭ. In Zimony au prins zilele trecute 4 soldațĭ sêrbĭ, pe carĭ i-au dus la jandarmarie. Aci au spus, că de aceea au fugit, pentru că iĭ tractau ofițeriĭ foarte rĕu și că li rușine să maĭ fie soldațĭ sêrbĭ, sub stăpunirea unor ucigașĭ. Frumoasă treabă!

Faptă grozavă. In comuna Iezvin locuĭa căraușul Lazar Misu. Intr'o noapte a prins la nevastă-sa pe insuș frate-sĕu. Fără multă socoteală l'a lovit în cap cu o lopată și l'a omorît, iar pe nevastă a străpuns-o cu un cuțit mare. S'a dus apoĭ le cărcĭumă, s'a îmbătat, și s'a aruncat intr'o fântână. Dimineața i-au aflat pe toțĭ 3 morțĭ.

Ceață. In Berlin s'a lăsat zilele trecute o ceață groasă, cum nu s'a maĭ pomenit. Ziua la ameaz era intunerec ca noaptea. Pretutindenea au ars toată ziua lămpile. Circulația a fost foarte grea, deoarece nu vedeaĭ la 3—4 pașĭ.

90 anĭ muncitor. In Becikerec esistă un bĕtrân de 100 anĭ, care ca copil de

10 anĭ a început să muncească și a dus-o așa 90 anĭ; n'a fost nicĭ odată bolnav și zice, că vrea să maĭ adune vr'o doĭ banĭ. ca apoĭ să sĕ pună la odihnă. Și e voinic încă.

Termin nou pentru asentărĭ. Ministrul de honvezĭ prin un circular trimis tuturor municipiilor a pus termin pentru asentările pe 1904 zilele, din 1 Martie până la 30 April.

Nenorocire. Costache Habașescu, din comuna Buznea, județul Iași plecând de acasă, a lăsat singurĭ treĭ copiĭ aĭ săi, Marghiola de 5 anĭ, Catinca de 5 și Gheorghe de 2 anĭ. Soba caseĭ fiind stricată, fumul care a eșit din-tr'însa și a amețit pe toțĭ treĭ copiĭ. Oameniĭ observînd eșirea fumuluĭ, au spart ușa și aŭ găsit mort pe copilul Gheorghe. Ceĭ-l'alțĭ douĭ erau în agonie, Abia i-au putut scăpa de moarte.

Manuscriptul cel maĭ scump. S'a aflat în Londra manuscriptul original a luĭ Milton „Paradisul perdut", pentru care autorul căpătase în vremea sa abia 20 fl. acum a dat americanul Pierpont Morgan 1 milion și 25 miĭ mărcĭ pe acest manuscript, dar vênzătorul încă nu a încheiat tergul.

Colonelul Burilor. Arthur Lynch, care, din cauză că s'a luptat în rîndurile Burilor a fost condamnat la moarte, este reținut în inchisoare, cu toate că de maĭ multe orĭ i s'a anunțat grațiarea. Se pare însă că acum autoritățile s'au decis în fine de a'l mântui. Punerea sa în libertate sĕ va face în curînd. Sĕ crede că Lynch fiind liber va putea să'șĭ ocupe din nou postul său de deputat în Camera Comunelor.

Nenorocire. La Berlin în timpul uneĭ serbărĭ de patinatorĭ pe ghiață, în apropierc de Charlottenburg, s'a rupt ghiața și 22 de persoane au căzut în apă. 16 au fost scăpate, iar 6 s'au înecat.

Ziar uriaș. In America a apărut un ziar uriaș. El se numește „Post-Dispateh" și e tipărit la St Louis. Ultimul său numĕr sosit în Európa. cuprinde anunțuri și reclame, adecă are material pentru 2 cărțĭ întregĭ.

Oraș bogat. Cel maĭ bogat oraș din Germania este, după o ultimă statistică, Charlottenburg, lângă Berlin, de oarece acolo trăesc 282 milionerĭ, iar 2886 locuitorĭ au o avere de peste 100.000 mărcĭ.

Sĕlbătăcie. In comuna Rogoz în 20 Ianuare pela oarele 11 noaptea feciorul George Bode a Holanuluĭ a lovit în cap pe cel maĭ harnic fecior din comună, pe Vasilie Șanta, care a murit, și mediciĭ au constatat că căpățina în urma loviturеĭ s'a crepat în maĭ multe locurĭ. Iată ce face lipsa de școală. In această comună n'a maĭ fost scoală de prin 1881-82.

Resboĭul Ruso-Japonez. Deodată pe neasteptate a erupt resboĭul. Japonia n'a asteptat respunsul Rușieĭ și a rechĭamat pe ministrul și personalul legațiuneĭ din Petersburg. Rușia a respuns imediat cu aceea, că și el a rechiămat legațiunea din Tokio (capitala Japonia) Cu aceste s'a rupt firul relațiuneĭ diplomatice și resboĭul s'a inceput. Atât Rușia, cât și Japonia stau gata și precum sună ultimele stirĭ s'au și bătut deja. Japonia a atăcat năile Rusieĭ în marea Korea a prins 2, ĭar treĭ năĭ de resboĭu aŭ suferit mult. Japoniĭ stau acum naintea orașuluĭ Port-Arthur, portul (loc de debareare) a Rușilor. Toată lumea asteaptă scirile din spre rĕsărit.

Vestea resboĭuluĭ a făcut mare consternațiunĭ maĭ ales pe piațul de banĭ. Valorile din zi in zi cad, căcĭ precum stau lucrurile acum. se poate lua de sigur, că Japonia va invinge.

Ce va fi în urmă, nu maĭ dumnezeu scie. Europa betrână afară de Anglia asteaptă în linisce. Dar că din resboĭul acesta de departe maĭ poate fi un resboĭu mare în Europa, e sigur.

Rescoala herreroilor. Politica jefuitoară a capitalistilor ĭară-și are resultatul seu trist. Am scris deja despre rescoala acesta din coloniile nemților. Lupta cu ge acum și miĭ și miĭ de oamenĭ ișĭ varsă sângele. Oare când vor ajunge aceste capĕt.

Pĕcatele moașeĭ. In Szabadka e moasa doamna Bogdanyi cu sutele a omorit copiĭ la nascere. O au prins.

Crismar falsificator de banĭ. Poliția din Budapesta a arestat un om cu numele Kovács, și muerea ĭ Karolyi Véber, carĭ intr'un bolt aŭ vrut să plătească cu banĭ falșĭ. Eĭ spun, că baniĭ aŭ căpĕtat dela crișmarul Szabó. Crișmarul fu arestat.

Petrecere sângeroasă. In comuna Sigavárd din comitatul Tolna s'aŭ sfădit fecĭoriĭ și după datină strămoșească cu cuțite s'au bătut, Micheel Gabriel a murit.

Banchier-tâlhar. In Londra un banchier a fost judecat la 2 anĭ de temnițĭ pentru furt. Barchierul însă a murit încă la pertractarea procesuluĭ in sala de pertractare. Mediciĭ aŭ constatat, că a beut venin.

Aŭ furat baniĭ lucrătorilor. In Schverin (Germania) nisce oamenĭ aŭ furat baniĭ lucrașilor sĕ aci. Ĭ aŭ prins.

De ale popilor. In Francia orasul Bayerd un călugăr cu numele Commun Lucian a omorit o muere bĕtrână de 67 anĭ și a furat de la ea tot. După aceea a vrut să fugă cu o femeea Poliția din Paris însă l'a prins.

Tâlharĭ. In Paris pe călugărul jezsuit Lybon petru furt l'aŭ pedepsit pe o lună de inchisoare.

Jouilhald, popa din Meze, a puscat din pistol pe doĭ oamenĭ. Cu totuluĭ pe 40 francĭ l'aŭ pedepsit.

Foc. Un oraș intreg a ars în zilele trecute. Baltimore, oraș mare în America a ars cu totuluĭ. Cauza foculuĭ nu se scie. Dauna e maĭ mare de 900 milioane de florenĭ.

Guvernul nou din Sêrbia. Guvernul nou sêrbesc s'a alcătuit așa, că Gruics, fostul primministru, a fost denumit ĭară de șeful guvernuluĭ. Precum am scris deja în numĕrul trecut, Pasics și un amic al luĭ încă au căpĕtat loc în guvern.

Jertfele fumuluĭ. In Csongrad pe Merelag George impreună cu fica sa l'aŭ aflat mort. A eșit la iveala, că fumul cuptoru'uĭ ĭ-a omorit Anume aŭ făcut foc cu paĭe udă.

Omor. In comuna Kurta-Kér (Arad) aŭ omorît în crismă pe Pribar Mohaiu Causa omoruluĭ a fost ceva sfadă.

Foc. Din Milano căpĕtăm scirea, că fabrica de cerneală (tintă) Pongrazzi a ars. Dauna e 800 de mi coroane.

Cătanĭ bețĭ. In Zágráb nisce cătanĭ bețĭ au făcut mare tulburare. Poliția a voit să-ĭ prinde. dar cătaniĭ nu s'au lăsat și unu dintre eĭ a omorit pe Mihilics. șeful poliţieĭ.

Revisiunea procesuluĭ Dreyfus. Procesul Dreyfus, despre care atâtea au scris foile în 25 februarie va veni la pertractare deplină.

Nenorocire. In statul Arizona (America) aŭ aflat pe lângă șinurile trenuluĭ 30 de oamenĭ. S'au rătăcit și așa au perit de foame.

Procesul judecătoruluĭ Soós. Acest judecător e acusat, că a primit banĭ și pentru banĭ apoĭ așa a mĕsurat dreptatea, cum ĭ-a plăcut. Pertractarea procesuluĭ încă ține.

Advocat tâlhar. Advocatul Grün a furat baniĭ oamenilor, carĭ au venit la el pentru apĕrare. A fost judecat 6 lunĭ de temniță.

Piațul

Carne de vită 1 cor. 12 fil. — 1 cor. 30 fil
Carne de porc 1 » 10 » — 1 » 12 »
Slanină proaspetă 1 » 30 »

Galițe:

Puĭŭ	1.60—2	cor.	cu părechĭa
Rață	4—6	»	cu părechĭa
Gâscă	12—16	»	cu părechĭa

Poame:

Mere	29—30	cor.	maja
Pere	50—70	»	maja

Legume:

Crumpĕnă: 400—480 cor. o sută de măjĭ.
Cĭapă cu 50 kilogram 10—12 cor.

Bucate:

Grâŭ	7.86—7.87	cor.	50 kilograme
Secară	6 55	„	50 kilograme
Ovĕs	5.49	„	50 kilograme
Cucuruz	5.31—5.29	„	50 kilograme

ADUNARI.

Adunare in Zimandujfalu. Foarte frumoasă adunare aŭ ținut frațiĭ din Zimandujfalu. Oratorĭ au fost fratele Á d á m din Budapesta, și fratele M a u r e r din Arad. Frațiĭ din Zimandujfalu aŭ pus jurămênt, că până la moarte vor lupta pentru ideea măreață a socialdemocrațieĭ.

Adunare in B.-Gyula. Oratoriĭ adunăriĭ frumoase au fost frațiĭ N y i g r i n y i și Maurer. Președintele adunăriĭ K. Joan, notarul K. Alexandru. Adunarea s'a sfirșit intr'o insuflețire mare.

Adunarea in Ujpest. Și frațiĭ din Ujpest aŭ ținut o frumoasă adunare. Oratoriĭ adunăriĭ au atacat aceĭa, carĭ ajută mesteriĭ in jefuirea leginilor.

Adunarea din Tiszafüred, unde fratele M a g y a r era orator, încă a fost frumoasă.

Stemple pentru respuns.

Pre toțĭ aceĭ frațĭ și pretinĭ, carĭ ne scriu și voesc respuns, să alăture steamplă pentru rĕspuns, căci partida e seracă și nu poate da pe ștemple.

Numai acelora respundem carĭ alătură steamplă pentru respuns.

POSTA POPORULUI.

G. Togyer Ignești, liste vam trimis.

George S. Dumbrăvița liste vam trimis, calendarele cîte nu trec, trimetețile inderept.

F. Joan in Tulca, listele leam primit, vam maĭ trimes. Pe lucru dar!

Todor V. Nadaș. V'am maĭ trimes liste.

V. Trecup. Rabaj, am primit liste.

F. Toma Somoștes. Listele, leam primit vam maĭ trimis — nainte dar!

Din B. Urvisiu. Am primit celea trimese, vam maĭ trimis.

Cz. Joan F. Tot, am primit lista — vam maĭ trimis.

Linger A. Milova. Drept aĭ, căcĭ canele care nu latră, te muscă. Scormonițĭ din somn a d v o s e n i ĭ.

Din Bel Lunca, am primit listele.

Din Talpaș, am primit listele de votare și vam trimes altele.

T. Gruia ignești. Țiam maĭ trimes liste cerute.

Din Solyom. Scrieține numele, căcĭ altcum nu știm căuta, căcĭ ațĭ primit foile oriba.

V. Joan Dud, listele leam primit vam maĭ trimes.

V. Todor Nadaș. vam trimes liste.

L. Dimitrie Gy. Rohony, am primit listele.

P. Gyuri Cherteș, am primit listele.

B. Todor Vassoia. am primit listele.

G. Vasilie Dorgoș. Acum sunt în regulă, dar nisuește tot nainte, ca tot maĭ mulțĭ luptătorĭ să aducĭ în tabĕra dreptățeĭ.

S. Joan Almaș. Liste vom maĭ trimes.

Abonamentele să se trimeată numai pe urmatoarea adresa: **Szabad Szó Budapest, VII., István-ut 67.**

Următoarele cărțĭ se află spre vînzare.

	Cor. Fil.
I. in Maĭu cântece socialiste	—.20
Ce vor socialistiĭ Românĭ	—.25
Primejdia națională	—.10
Ce este și ce vrea socialismul	—.10
Chatechizmul femeei muncitoare	—.20
Cărți de cetire	—.20
Tactica socialdemocrației	—.50
Statul viitor	—.25
Pușcăriașul	—.10
Starea Țărănimei cu tabloul lui Mille prețul	—.40
Manifestul Comunist prețul	—.50

Respândițĭ ideea! Cumpărați cărțile luminătoare! Baniĭ să sĕ trimeată inainte sau pe mandat postal, sau in stemple.

Adresa Szabad Szó VII., István-ut 67.

Tipografia Ștefan Nagel
Budapesta, VII., Vörösmarty-utcza 17.